

Formarea statelor medievale românești

O călătorie prin istoria fascinantă a întemeierii țărilor noastre

*Autor: profesor învățământ primar Bîrnoiu Maria
Școala Gimnazială Nr. 1 Motru*

Contextul geografic și istoric

Teritoriile dintre Carpați, Dunăre și Nistru au fost locuite de români încă din Evul Mediu, formând spațiul unde s-au dezvoltat cele trei mari regiuni istorice.

- Țara Românească (Valahia) - la sud de Carpați
- Moldova - la est de Carpați
- Transilvania - în bazinul intracarpatic

Aceste zone au fost influențate de imperii puternice: Ungaria la nord, Imperiul Otoman la sud și Imperiul Bizantin la est.

Primele formațiuni statale românești

Țara Românească

Fondată în jurul anului 1310 de Basarab I, devine primul stat medieval românesc independent la sud de Carpați.

Moldova

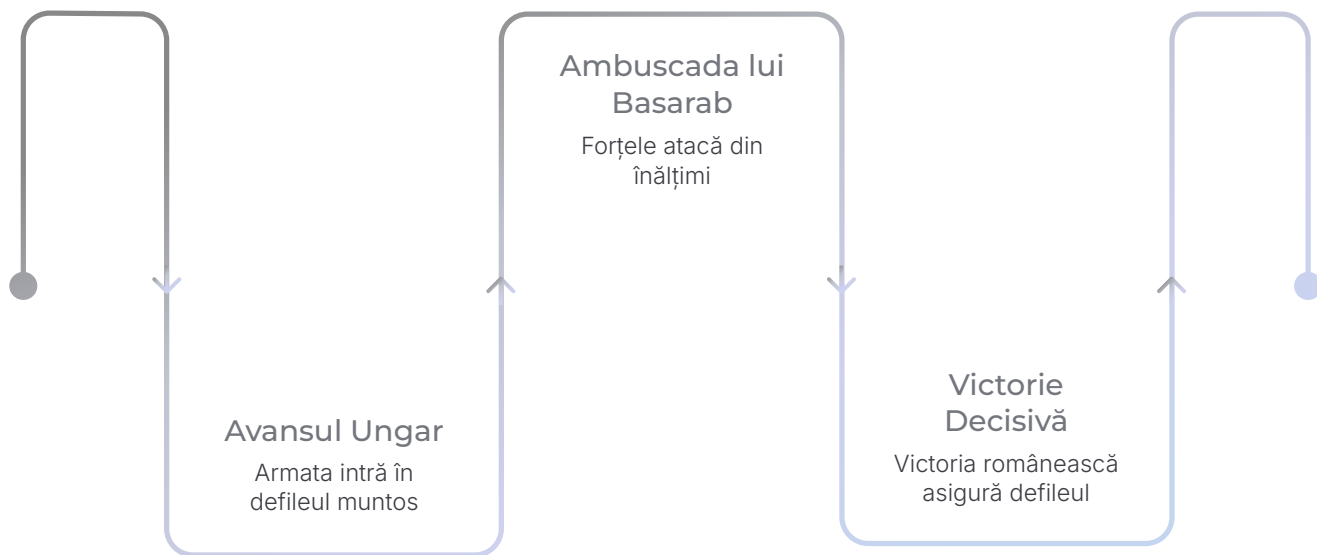
Întemeiată în jurul anului 1359 de Bogdan I (Bogdan-Vodă), se desprinde de sub dominația Ungariei și devine stat autonom.

Transilvania

Rămâne parte a Regatului Ungariei, cu o populație majoritar românească, dar sub administrație maghiară.

Basarab I și victoria de la Posada (1330)

Bătălia de la Posada a marcat un moment crucial în istoria românilor.

Victoria care a schimbat istoria

Basarab I a învins armata puternică a regelui Carol Robert de Anjou în defileul muntos de la Posada, obținând independența Țării Românești față de Ungaria.

Această bătălie este considerată începutul statului medieval românesc independent și a demonstrat curajul și strategia militară a românilor.

Bogdan I și independența Moldovei

Drumul spre libertate

Bogdan I, un voievod curajos din Maramureș, nu a acceptat dominația maghiară și a condus o revoltă îndrăzneță împotriva stăpânirii regale ungare.

Traversând Carpații Orientali cu adepții săi, el a fondat Moldova ca stat autonom, stabilind capitala la Siret, apoi la Baia.

Moldova a devenit rapid un principat important în regiune, cu o organizare feudală proprie, curte domnească și armată capabilă să-și apere granițele.

Domnitori celebri și luptele cu Imperiul Otoman

Mircea cel Bătrân

Domnitor al Țării Românești (1386-1418), a purtat lupte eroice împotriva otomanilor și a consolidat statul românesc prin diplomatie și bătălii.

Ștefan cel Mare

Domnitor al Moldovei (1457-1504), a câștigat 47 de bătălii și a construit 44 de mănăstiri, fiind un simbol al rezistenței românești.

Acești mari domnitori au apărat țările românești de invaziile otomane și au construit mănăstiri și cetăți care există și astăzi ca mărturie ale gloriei lor.

Transilvania în Evul Mediu

Un teritoriu multicultural

Sub stăpânirea maghiară, Transilvania a avut o populație mixtă: români, maghiari și sași (coloniști germani aduși de regi).

- Românii formau majoritatea populației, trăind în sate și muncind pământul
- Maghiarii dețineau puterea politică și militară
- Sașii controlau comerțul și meșteșugurile în cetăți

Transilvania a fost un teritoriu autonom condus de un voievod numit de regele Ungariei, dar românii au rămas majoritari și și-au păstrat limba și credința.

Mihai Viteazul și unirea celor trei țări (1600)

1599

Mihai Viteazul devine domnitor al Țării Românești și începe campania de unire

Septembrie 1600

Ocupă și Moldova, realizând unirea celor trei țări românești

1

2

3

Mai 1600

Cucerește Transilvania prin victoria de la Șelimbăr

Pentru scurt timp (câteva luni), Mihai Viteazul a unit Țara Românească, Moldova și Transilvania sub o singură conducere. Această unire a fost un simbol important pentru aspirațiile românilor de unitate națională și a rămas în memoria colectivă ca ideal de împlinit.

Viața în Țările Române medievale

1 Voievodul

Conducătorul suprem al țării, avea putere politică și militară

2 Boierii

Nobilii care dețineau pământuri și serveau domnul în război

3 Țăranii

Majoritatea populației, munceau pământul și plăteau biruri

Economie și viață cotidiană

Societatea era organizată feudal, cu o ierarhie clară și drepturi diferite pentru fiecare categorie socială.

Economia se baza pe agricultură (grâu, porumb, viță-de-vie), creșterea animalelor și comerț cu piețele europene prin târguri și drumuri comerciale importante.

Viața era marcată de necesitatea constantă de apărare împotriva invadatorilor, motiv pentru care au fost construite numeroase cetăți și fortificații.

Moștenirea statelor medievale românești

1 Fundamentul României moderne

Formarea acestor state în Evul Mediu a pus bazele organizării politice, sociale și culturale a României de astăzi.

2 Lupta pentru unitate

Idealul de unitate inițiat de Mihai Viteazul a continuat până în secolul al XIX-lea, culminând cu Unirea din 1859 și 1918.

3 Identitate națională

Astăzi, aceste principate medievale sunt parte esențială din istoria și identitatea națională a României, un patrimoniu de care suntem mândri.

Bibliografie

1. Ministerul Educației (2014). Programa școlară pentru disciplina Istorie – clasa a IV-a. București: Ministerul Educației.
2. Manual de Istorie – clasa a IV-a, aprobat de Ministerul Educației, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. Giurescu, Constantin C. (2007). Istoria românilor. București: Editura All. (capitole adaptate nivelului primar)
4. Constantiniu, Florin (2002). O istorie sinceră a poporului român. București: Editura Univers Enciclopedic.
5. Cazacu, Matei (2010). Domnitori și voievozi români. București: Editura Corint.
6. Enciclopedia României pentru copii (2018). București: Editura Litera.
7. Resurse Educaționale Deschise (RED) – platformele educaționale ale Ministerului Educației, materiale pentru Istorie – ciclul primar.

Licență Formarea statelor medievale românești © 2026 by Bîrnoiu Maria is licensed under CC BY-NC-ND 4.0. Pentru a vedea o copie a acestei licențe, vizitați <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/> Material destinat publicării ca resursă educațională digitală (RED) pe site-ul ISJ Gorj.